

V Poliitika ja päätöksenteko

17 Tasavallan presidentti ja valtionhallinto

s.189

1. **Laadi luettelo tai käsitekartta presidentin tärkeimmistä valtaoikeuksista. Mitä presidentin valtaoikeuksia on rajoitettu?**

RATKAISU:

Presidentti johtaa Suomen ulkopoliitikkaa, vahvistaa muodollisesti uudet lait, myöntää muodollisesti eron vanhalle ja nimittää uuden hallituksen. Presidentti johtaa puhetta presidentin esittelyissä. Presidentti toimii puolustusvoimien ylipäällikkönä ja suorittaa ylennyksiä ja antaa arvonimiä. Presidentillä on armahdusoikeus. Yhdessä eduskunnan kanssa presidentti päättää sodasta ja rauhasta.

2. **Vertaile presidentin ja pääministerin merkitystä maamme politiikassa nykypäivänä.**

RATKAISU:

Vallanjako muuttui v. 2000 perustuslaissa pääministerin hyväksi. Pääministeri johtaa päivän politiikkaa ja presidentti on enemmän taustavaikuttaja. EU-asioita johtaa pääministeri, joka esim. osallistuu huippukokouksiin, presidentti vain poikkeustapauksissa.

3. **Ota kantaa presidentin valtaoikeuksien rajoittamisen puolesta tai vastaan.**

RATKAISU:

Rajoittamisen puolesta: Presidentin valta pitää jakaa edelleen eduskunnalle ja hallitukselle, muissakaan EU-maissa presidentti ei ole todellinen vallankäyttäjä (poikkeuksena Ranska), vaan pääministeri.

Vastaa: Presidentti-instituutio nauttii kansalaisten luottamusta, presidentti on kansan vaaleilla valitsema ja hän edustaa jatkuvuutta, kun taas hallitukset voivat vaihtua tiheästi.

4. Miten ja miksi Ahvenanmaan asema poikkeaa kaikista Suomen maakunnista?

RATKAISU:

Ahvenanmaan asema on vahvistettu Suomen perustuslaissa ja kansainvälisin sopimuksia (demilitarisointi). Ahvenanmaa on itsehallinnollinen maakunta, jolla on laaja päätäntävalta omissa asioissaan esim. maakuntapäivien kautta. Maakuntapäivillä on rajallinen lainsäädäntövalta. Ahvenanmaa on aseista riisuttu eli demilitarisoitu alue ja sen asukkailla on kotiseutuoikeus. Ahvenanmaa on ruotsinkielinen maakunta.

5. Ota selvää aluehallintoviraston (AVI) internetsivuilta (www.avi.fi), minkä aluehallintoviraston alaisuuteen kotikuntasi kuuluu ja millaisia suunnitelmia sillä on koulutuksen suhteen.

RATKAISU:

Ei oikeaa vastausta.

